

SECTOR INDUSTRIAL

RESUM

L'exercici 2004 ha mostrat novament l'atonía del sector industrial a les Balears, ja que ha estat el sector que menys ha crescut, amb una taxa del 0,91%. L'ocupació —mesurada a través de les sèries d'assalariats en alta a la Seguretat Social i d'autònoms en alta laboral— indica una desacceleració, amb una pèrdua de -445 llocs de feina durant l'exercici 2004, amb el descens d'un -1,8%, amb la consegüent recuperació de la productivitat. Quant a l'índex de producció industrial (IPI), s'observa una tendència negativa per a l'exercici 2004 a les Balears (-1,0%), enfront d'un creixement moderat de la mitjana espanyola (1,4%). Amb relació a l'evolució de l'índex de preus industrial (IPRI, base 2000), es palesa que a les Balears creix més lentament que a la resta de l'Estat. El diferencial mitjà entre les Illes Balears i Espanya per als anys 2002 i 2003 ha estat de 2,87 punts. El 2004 aquest diferencial s'ha reduït fins a 1,55 punts.

Durant el 2004 el nombre d'empreses industrials a les Balears ha crescut un 2,47% més que l'any anterior. Quant a la mida de les empreses industrials de les Balears, prop del 90% de les empreses s'engloben dins les que tenen menys de deu persones ocupades.

Amb referència al comportament de les principals branques industrials, es pot subratllar que l'energia presenta un augment del consum del 3,36%. Les indústries relacionades més directament amb el sector de la construcció varen generar 5.233 ocupacions, és a dir, el 16,9% del total del sector industrial, i mantenen pràcticament estable el pes en el conjunt del sector industrial.

El primer producte dels exportats de les Illes Balears va ser el calçat, per valor de 142,4 milions d'euros, enfront dels 120,5 milions d'euros de l'any 2003, xifra que va suposar un increment del 18,2%. Les exportacions de calçat varen representar el 27,2% del total exportat, sense tenir en compte les partides distorsionants. La forta dinàmica exportadora i competitiva de la indústria del calçat de les Illes Balears s'explica perquè disposa de districtes industrials dinàmics i ben consolidats, com és el cas d'Alaior, Ciutadella, Ferreries i Inca.

Amb relació a les indústries de l'alimentació, en conjunt varen generar 5.275 ocupacions directes, la qual cosa significa el 17% de l'ocupació industrial i, juntament amb les indústries lligades a la construcció i les indústries exportadores, representen una de les principals especialitzacions productives del sector industrial a les Illes Balears. El nombre d'empreses agràries registra un petit augment, en passar de les 606 l'any 2003 a les 608 el 2004. Paral·lelament, s'ha produït un descens de persones ocupades del 2,2%.

6.1.

INTRODUCCIÓ

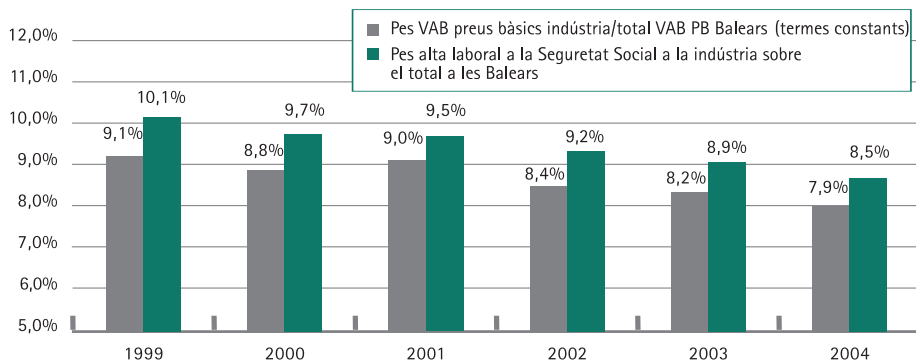
En aquest apartat s'analitza l'evolució del VAB i de l'ocupació en el sector industrial i, en tot allò que és possible, aquesta informació es desglossa i s'amplia per estructures d'empresa i per branques productives: l'energia, les branques que es relacionen amb el sector de la construcció, les branques exportadores i la branca de l'alimentació. També s'analitza l'índex de producció industrial (IPI), l'índex de preus industrials (IPRI), l'evolució del grau d'utilització dels equips productius i de la inversió.

L'exercici 2004 ha mostrat novament l'atonía del sector industrial a les Illes Balears, ja que ha estat el sector que menys ha crescut, amb una taxa del 0,91%. (Vegeu l'apartat 4.2.1.) Així, el pes del sector industrial s'ha vist lleugerament reduït, tot seguint la mateixa tendència dels darrers anys. (Vegeu el gràfic I-18)

L'ocupació —mesurada a través de les sèries d'assalariats en alta a la Seguretat Social i els autònoms en alta laboral— indica, com la resta d'indicadors, que s'ha presentat una desacceleració del sector, amb una pèrdua de -445 llocs de feina durant l'exercici 2004, amb el descens d'un -1,8%. (Vegeu el quadre I-52.)

Gràfic I-18

Percentatge de la indústria sobre el VAB a preus bàsics i persones d'alta laboral en la Seguretat Social (incloent-hi el règim d'autònoms) a les Illes Balears (%) (1999-2004)

Font: Tresoreria de la Seguretat Social, Comptabilitat Regional d'Espanya, INE i elaboració pròpia.

QUADRE I-52. OCUPACIÓ ASSALARIADA I PER COMPTE PROPÍ EN LA INDÚSTRIA A LES ILLES BALEARS (1995-2004)			
	Milers de persones (mitjana anual)	var. absoluta	% var. relativa
1995	23.863	—	—
1996	23.871	8	0,03
1997	23.887	16	0,07
1998	24.307	420	1,76
1999	25.260	953	3,92
2000	25.828	568	2,25
2001	26.036	208	0,81
2002	25.624	-412	-1,58
2003	25.328	-296	-1,16
2004	24.883	-445	-1,76

Font: Tresoreria de la Seguretat Social i Memòria del CES 2002.

QUADRE I-53. ÍNDEX DE PRODUCCIÓ INDUSTRIAL (IPI)

	Balears		Espanya	% var. anual (INE)	
	(DGE)	(INE)		Balears	Espanya
1995	—	94,7	102,9	1,0	4,7
1996	—	92,5	102,2	-2,3	-0,7
1997	—	97,4	109,2	5,3	6,8
1998	—	100,7	115,1	3,4	5,4
1999	—	105,9	118,1	5,2	2,6
2000	100,0	109,7	122,8	3,6	4,0
2001	100,1	110,8	121,4	1,0	-1,1
2002*	99,6	115,5	98,9	—	—
2003	101,0	110,3	100,5	-1,2	1,6
2004	110,2	109,1	101,9	-1,0	1,4

* Canvi de base de l'any 1990 a la base de l'any 2000.
Font: DGE, INE.

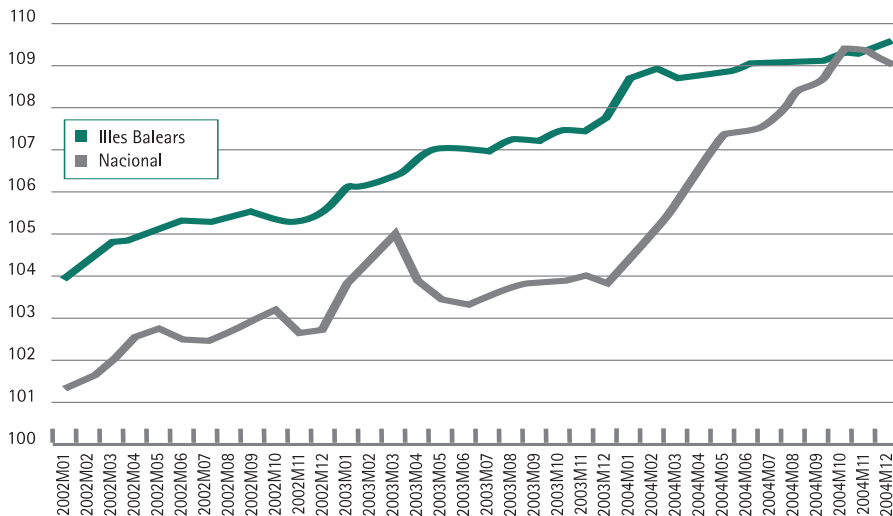
Per tant, des de l'any 2001 es distingeix una suau i constant pèrdua de representativitat del sector industrial en el mercat de treball, que passa de representar el 9,0% de l'ocupació total al 8,5% en l'exercici 2004. Aquesta caiguda constant de l'ocupació industrial ha significat que la productivitat hagi crescut el 2,7%, si es tenen en compte les dades del quadre I-13.

Quant a l'índex de producció industrial (IPI), hem de tenir en compte el canvi de base que s'ha produït a partir de les dades del 2002, amb referència a l'any 2000 en lloc de l'any base 1990, la qual cosa impedeix fer comparacions d'una sèrie llarga d'anys. De tota manera, val la pena destacar que, en el cas de les dades de l'INE, per a l'exercici 2004 s'observa una tendència negativa a les Balears

(-1,0%), enfront d'un creixement moderat de la mitjana espanyola (1,4%). (Vegeu el quadre I-53.)

Amb relació a l'evolució de l'índex de preus industrials (IPRI, base 2000), es pot observar el comportament ascendent dels preus, a la vegada que es palesa que l'índex que correspon a les Illes Balears creix més lentament que l'espanyol, fins al punt que ambdues corbes es tallen l'octubre del 2004, en què per primera vegada l'índex espanyol supera el balear. A partir del novembre ambdós índexs es tornen a igualar i a partir de desembre l'índex balear torna a superar l'espanyol en 0,5 punts. El diferencial mitjà entre les Balears i Espanya per als anys 2002 i 2003 ha estat de 2,87 punts. El 2004 aquest diferencial s'ha reduït fins als 1,55 punts. (Vegeu el gràfic I-19.)

Gràfic I-19
Índex de preus industrials a les Illes Balears (IPRI) (base 2000)

Font: INE.

6.2. L'EVOLUCIÓ DE LES EMPRESES INDUSTRIALS

Durant el 2004 el nombre d'empreses industrials a les Balears ha crescut un 2,47% més que l'any anterior, de manera que s'ha passat de les 5.392 empreses

a les 5.525. El grup que més ha crescut ha estat el del material de transport, amb l'11,09% (cinquanta-nou empreses més), seguit dels productes minerals no metàl·lics, que creix a una taxa del 7,38% (vint-i-dues empreses més) i el del paper, l'edició i les arts gràfiques, amb el 7,22% (trenta-vuit empreses més). (Vegeu el quadre I-54.)

QUADRE I-54. NOMBRE D'EMPRESES INDUSTRIALS (2000-2004)

	2000	2001	2002	2003	2004	Dif. 04/03 (%)	(%)
Indústries extractives i del petroli	75	72	73	71	70	-1	-1,41
Alimentació, begudes i tabac	600	613	605	606	608	2	0,33
Indústries tèxtil, de la confecció, del cuir i del calçat	624	607	587	570	579	9	1,58
Fusta i suro	735	718	706	682	679	-3	-0,44

Continua

QUADRE I-54. NOMBRE D'EMPRESSES INDUSTRIALS (2000-2004)

	2000	2001	2002	2003	2004	Dif. 04/03	(%)
Paper, edició, arts gràfiques i reproducció en suports enregistrats	463	500	507	526	564	38	7,22
Indústria química	63	61	65	63	60	-3	-4,76
Cautxú i matèries plàstiques	39	39	39	39	39	0	0,00
Productes minerals no metàl·lics	316	331	313	298	320	22	7,38
Metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics	676	694	713	728	763	35	4,81
Maquinària i equip mecànic	180	185	206	224	213	-11	-4,91
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	134	145	142	142	152	10	7,04
Material de transport	454	463	476	532	591	59	11,09
Indústries manufactureres diverses	725	729	723	724	716	-8	-1,10
Energia i aigua	158	170	187	187	171	-16	-8,56
Total de la indústria	5.242	5.327	5.342	5.392	5.525	133	2,47

Font: INE, Directori Central d'Empreses.

Els grups que han tingut un comportament pitjor han estat l'energia i l'aigua, que han descendit fins al -8,56% (setze empreses menys que el 2003), la maquinària i l'equip mecànic, que descendeix un -4,91% (onze empreses menys), i la indústria química, que baixa un -4,76% (tres empreses menys).

6.3.

L'EVOLUCIÓ DE L'OCUPACIÓ

En termes agregats, el balanç del 2004 s'ha tancat amb una baixada de l'ocupació (assalariada i per compte propi) d'un -1,7%, segons les dades de l'INE. D'altra

banda, el pes que el grup dels treballadors autònoms representa respecte del total de persones ocupades en el sector industrial de les Balears és del 19,7%. (Vegeu el quadre I-55.)

El 89,4% de les empreses industrials té ocupades menys de deu persones⁶¹. Si atenem els grups que aglutinen més de cent persones ocupades, es destaca el grup de captació, depuració i distribució d'aigua, que creix el 6,5% i que ha generat 109 llocs de feina més que el 2003; les indústries tèxtils, amb un increment del 3,8% (setze llocs de feina més), i la fabricació de productes metàl·lics, amb un augment del 2,8% (vuitanta-nou llocs de feina més).

61. Sobre el problema que planteja la mida de l'empresa pel que fa als processos d'innovació i de millora de la competitivitat industrial, vegeu: «Economía del conocimiento de la información en las Islas Baleares», d'Enric Tortosa (IME-DEA, CSIC), Jaime del Castillo (Universitat del País Basc) i Leire Ozerin (YNFIDE, SL), a: *El comportament de la productivitat i la competitivitat de les Illes Balears* (Documents, 1), Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, 2004.

**QUADRE I-55. OUPACIÓ ASSALARIADA I PER COMPTE PROPRI A LES ILLES BALEARS
(MITJANA ANUAL), 2004**

	Assalariats	Autònoms	Total	% var. 03/04
10. Extracció i aglomeració d'antracita, hulla, lignit i torba	2	0	2	0
11. Extracció de petroli cru i gas natural; activitats dels serveis relacionats	0	1	1	0
14. Extracció de minerals no metàl·lics ni energètics	434	70	504	-4,91
15. Indústries de productes alimentaris i begudes	4.618	654	5.272	-2,23
17. Indústries tèxtils	278	157	435	3,82
18. Indústries de la confecció i de la pel·leteria	501	224	725	-2,03
19. Preparació, adobament i acabament del cuir; fabricació d'articles de marroquineria i viatge; articles de basteria, talabarderia i sabateria	2.195	283	2.478	-7,57
20. Indústries de la fusta i del suró; llevat de mobles; cistelleria i esparteria	1.095	987	2.082	-4,97
21. Indústries del paper	194	18	212	-13,11
22. Edició, arts gràfiques i reproducció de suports enregistrats	1.935	447	2.382	0,89
23. Coqueries, refinació de petroli i tractament de combustibles nuclears	0	1	1	0
24. Indústries químiques	506	60	566	2,54
25. Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	97	16	113	-1,74
26. Fabricació d'altres productes minerals no metàl·lics	2.188	459	2.647	0,19
27. Metal·lúrgia	108	25	133	-14,74
28. Fabricació de productes metàl·lics, llevat de maquinària i equips	2.524	679	3.203	2,86
29. Indústries de la construcció de maquinària i equips mecànics	623	146	769	0,92
30. Fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics	36	5	41	7,89
31. Fabricació de maquinària i materials elèctrics	483	273	756	-7,92
32. Fabricació de materials electrònics; fabricació d'equips i aparells de ràdio, televisió i comunicacions	10	6	16	0
33. Fabricació d'equips i instruments medicoquirúrgics, de precisió, òptica i rellotgeria	163	92	255	-7,94
34. Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	12	18	30	-3,23
35. Fabricació d'altres materials de transport	1.486	660	2.146	0,47
36. Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres	2.458	770	3.228	-6,00
37. Reciclatge	40	7	47	11,90
40. Producció i distribució d'energia elèctrica, gas, vapor i aigua calenta	1.164	9	1.173	0,60
41. Captació, depuració i distribució d'aigua	1.735	50	1.785	6,50
Total dels grups de la CNAE-93	24.885	6.117	31.002	-1,71

Font: INE (Institut Nacional d'Estadística), DIRCE.

Presenten taxes negatives de creixement d'ocupats la metal·lúrgia, amb un descens del -14,7% (vint-i-tres llocs de feina menys); les indústries del paper, amb una baixada del -13,1% (trenta-dos llocs de feina menys), i la fabricació d'equips d'òptica i de rellotgeria, amb una caiguda del -7,9% (vint-i-dos llocs de feina menys).

6.4.

L'EVOLUCIÓ DE LES BRANQUES INDUSTRIALS

Un element important que s'ha de tenir en compte a l'hora d'examinar les branques industrials és si són indústries no manufactureres o bé indústries manufactureres. En el primer cas, la demanda que tenen acostuma a dependre del creixement del PIB regional, ja que són branques que subministren infraestructures bàsiques, com ara l'energia. En canvi, les branques manufactureres poden respondre a diferents demandes del mercat i s'ajusten molt més ràpidament als canvis conjunturals.

Altament, en el cas de les Illes Balears convé considerar que l'activitat dels establiments industrials manufactureres se centra principalment en la demanda interior; en particular, la del consum ocupa entorn del 51%, mentre que la inversió n'afecta el 25%, i la demanda exterior de béns de consum se situa en el 24%. Com a conseqüència d'això, l'obertura del sector industrial regional és relativament baixa. La insularitat i la fragmentació territorial entre les illes poden comportar, en alguns casos, una protecció per a determinades activitats que atenen la demanda local com una rèmora per a d'altres que atenen la demanda exterior.

A continuació, s'estudien per separat les branques del sector industrial segons els criteris anteriors. D'aquesta manera, es comença analitzant la branca no manufacturera principal, que és el cas de l'energia, i posteriorment s'analitza el comportament de les branques manufactureres principals: les indústries relacionades amb el sector de la construcció, les indústries exportadores i les indústries de l'alimentació.

6.4.1. L'ENERGIA

Durant el 2004 aquesta branca presenta una facturació de 4.909.362 MW/h, amb un augment del consum del 3,36%, lluny del creixement que va presentar durant l'exercici passat. Així, durant el 2003 va créixer en termes de facturació fins a una taxa del 9,51%. Igual com el 2003, Eivissa i Formentera lideren el creixement, amb el 4,90%. (Vegeu el quadre I-56.)

El principal causant del creixement de la facturació és l'ús domèstic, que presenta un augment del 6,70%, davant una lleugera pujada del 2,33% de l'alta tensió i un mínim augment del 0,87% de la baixa tensió.

Si analitzam la facturació d'energia elèctrica per sectors econòmics, podem observar que el sector serveis presenta un creixement del 3,3%, mentre que durant el 2003 havia crescut el 10,3%. El sector de la construcció presenta signes de recuperació, ja que creix l'11,6%, davant la caiguda del -5,1% durant l'exercici 2003. La facturació en la indústria cau un -1,5%, únic sector que presenta una taxa negativa en la facturació d'energia elèctrica; una

QUADRE I-56. ESTRUCTURA DE LA FACTURACIÓ PER USOS, ENERGIA ELÈCTRICA (MW/H)

	Usos domèstics		Resta de baixa tensió		Alta tensió		Total	
	% var.	% var.	% var.	% var.	% var.	% var.	% var.	% var.
Illes Balears								
2000	1.335.185	5,68	1.635.240	3,67	914.168	11,32	3.884.591	6,08
2001	1.429.276	7,05	1.730.509	5,83	1.013.667	10,88	4.173.449	7,44
2002	1.589.261	11,19	1.725.704	-0,28	1.021.397	0,76	4.337.499	3,93
2003	1.744.417	9,76	1.878.996	8,88	1.126.427	10,28	4.749.840	9,51
2004	1.861.333	6,70	1.895.328	0,87	1.152.701	2,33	4.909.362	3,36
Mallorca								
2000	1.026.447	5,49	1.245.981	3,12	795.682	11,95	3.068.109	6,09
2001	1.101.378	7,30	1.311.528	5,26	879.459	10,53	3.292.465	7,31
2002	1.226.116	11,33	1.305.868	-0,43	877.130	-0,26	3.409.106	3,54
2003	1.344.089	9,62	1.418.196	8,60	955.198	8,90	3.717.483	9,05
2004	1.432.762	6,60	1.432.194	0,99	970.587	1,61	3.835.543	3,18
Menorca								
2000	139.739	3,35	162.683	4,37	45.211	3,36	347.637	3,83
2001	150.207	7,49	178.954	10,00	49.451	9,38	378.613	8,91
2002	161.263	7,36	176.027	-1,64	53.934	9,07	391.224	3,33
2003	179.556	11,34	192.187	9,18	59.905	11,07	431.648	10,33
2004	190.865	6,30	193.429	0,65	59.391	-0,86	443.685	2,79
Pitiüses								
2000	168.995	8,91	226.579	6,25	73.274	9,72	468.846	7,73
2001	177.692	5,15	239.923	5,89	84.756	15,67	502.369	7,15
2002	201.883	13,61	243.818	1,62	90.329	6,58	536.031	6,70
2003	220.772	9,36	268.613	10,17	111.324	23,24	600.709	12,07
2004	237.706	7,67	269.705	0,41	122.723	10,24	630.134	4,90

Fonts: GESA i elaboració pròpia

altra dada que incideix en l'atonía del sector. L'agricultura presenta un creixement important, del 8,3%. En termes agregats, la facturació ha augmentat el 4,5%, una dada substancialment inferior a la que es va observar en l'exercici 2003 (9,1%). (Vegeu el quadre I-57.)

Pel que fa al consum de productes petrolers líquids, el consum de Mallorca representa el volum majoritari, amb el 82,7%

del total, mentre que Menorca representa el 7,6% del consum i les Pitiüses, el 10,11% del total de les Illes. Durant el 2004 el consum d'aquests productes a les Balears es va mantenir pràcticament en els mateixos nivells que el 2003, amb un lleuger descens del -0,08%, encara que, en l'àmbit de les diferents illes, Menorca va descendir un -5,38%, enfront d'un creixement de les Pitiüses de l'1,68% i del 0,2% de Mallorca. (Vegeu el quadre I-58.)

QUADRE I-57. FACTURACIÓ D'ENERGIA ELÈCTRICA A LES ILLES BALEARS, PER SECTORS ECONÒMICS (MW/H) (2000-2004)

	Total		Agricultura		Indústria		Construcció	
		% var.		% var.		% var.		% var.
2000	3.966.960	6,1	70.361	5,4	273.081	-2,1	42.498	31,4
2001	4.258.991	7,4	70.283	-0,1	282.580	3,5	47.907	12,7
2002	4.422.353	3,8	68.345	-2,8	284.155	0,6	59.032	23,2
2003	4.824.370	9,1	72.666	6,3	293.758	3,4	56.005	-5,1
2004	5.041.770	4,5	78.703	8,3	289.327	-1,5	62.525	11,6

	Serveis		Enllumenat		Usos domèstics		Revenedor	
		% var.		% var.		% var.		% var.
2000	2.127.642	6,9	82.369	2,2	1.335.185	5,7	35.824	6,5
2001	2.306.308	8,4	85.542	3,9	1.429.274	7,0	37.097	3,6
2002	2.294.459	-0,5	84.854	-0,8	1.590.260	11,3	41.248	11,2
2003	2.530.047	10,3	82.743	-2,5	1.744.421	9,7	44.730	8,4
2004	2.613.218	3,3	89.036	7,6	1.861.333	6,7	47.628	6,5

Nota: La indústria inclou els subsectors industrials i el consum a centrals elèctriques. Per canvi de la CNAE utilitzada per GESA, el sector industrial a partir de mitjan 1998 deixa de compatibilitzar certs subsectors.

Font: GESA i elaboració pròpia.

QUADRE I-58. CONSUM DE PRODUCTES PETROLERS LÍQUIDS PER ILLES (2003-2004)

Illes Balears	2003	2004	% variació
Mallorca	1.549.546	1.552.636	0,20
Menorca	142.886	135.199	-5,38
Pitiüses	186.716	189.848	1,68
Total	1.879.148	1.877.682,17	-0,08

Fonts: CLH i elaboració pròpia.

6.4.2. LES INDÚSTRIES RELACIONADES AMB EL SECTOR DE LA CONSTRUCCIÓ

Es pot estimar que el conjunt de les indústries relacionades més directament amb el sector de la construcció (l'extracció de minerals no metàl·lics ni energètics, la fabricació de productes minerals no metàl·lics i les indústries de la fusta, tret dels mobles, la cistelleria i l'esparteria) varen generar 5.233 ocupats, és a dir, el 16,9% del total del sector industrial.

La indústria del ciment és l'activitat principal de les indústries relacionades amb el sector de la construcció. L'evolució d'aquesta indústria es presenta en l'apartat 7.2.1, ja que la producció i el consum d'aquesta activitat s'utilitzen com un dels principals indicadors d'activitat del sector de la construcció. (Vegeu l'apartat 7.)

Quant a la resta de branques industrials extractives que es relacionen amb el sector de la construcció, a les Balears durant l'any 2004 hi havia registrades 124 pedreres, noranta-tres de les quals es localitzen a Mallorca; denou, a Menorca, i dotze, a Eivissa i Formentera. Les més nombroses són les de calcàries i les de marès, amb cinquanta-tres i quaranta-

dues pedreres registrades, respectivament. (Vegeu el quadre I-59.)

D'altra banda, quant a la producció, la més elevada correspon també a les pedreres de calcàries, amb 2.521,17 milers de metres cúbics, seguides de les de marès, amb 184,88 milers de metres cúbics. En termes agregats, comparant el 2004 amb el 2003, a les Illes Balears s'han extret de les pedreres un total de 3,1 milions de metres cúbics de minerals no metàl·lics, xifra que representa 185,47 milers de metres cúbics menys que el 2003. Aquesta disminució s'ha distribuït de la manera següent: en primer lloc, un descens de -31,61 milers de metres cúbics a Mallorca; en segon lloc, una reducció de -27,13 milers de metres cúbics a Menorca, i, finalment, una baixada en l'extracció a Eivissa i Formentera de -118,04 milers de metres cúbics. (Vegeu els quadres I-60 i I-61.)

6.4.3. EL COMERÇ EXTERIOR I LA INDÚSTRIA EXPORTADORA

Tal com ja s'ha exposat en l'apartat 4.1, l'anàlisi del comerç exterior de productes manufacturats es pot consultar en l'apartat 4.2.4 («El sector exterior»).

QUADRE I-59. EXTRACCIÓ DE MINERALS NO METÀL·LICS: ILLES BALEARS (2004)

	Arena	Argiles	Calcàries	Maresos	Margues	Silicat	Sal	Guix	Total
	(Nombre de pedreres)								
Mallorca	4	9	37	36	2	1	2	2	93
Menorca	3	—	9	6	—	—	1	—	19
Eivissa i Formentera	3	1	7	—	—	—	1	—	12
Total	10	10	53	42	2	1	4	2	124

Font: Direcció General d'Indústria.

QUADRE I-60. EXTRACCIÓ DE MINERALS NO METÀL·LICS: ILLES BALEARS (2004)

	Arena	Argiles	Calcàries	Maresos	Margues	Silicat	Sal*	Guix	Total
	(Nombre de pedreres)								
Mallorca	4,55	139,53	1.820,38	176,69	141,02	7,31	—	7,43	2.296,89
Menorca	29,30	—	348,38	8,19	—	—	—	—	385,87
Eivissa i Formentera	5,54	12,50	352,42	—	—	—	—	—	370,46
Total	39,39	152,03	2.521,17	184,88	141,02	7,31	51,30	7,43	3.104,53

* La dada de producció de sal només ve reflectida com a total.

Font: Direcció General d'Indústria.

QUADRE I-61. EXTRACCIÓ DE MINERALS NO METÀL·LICS. ILLES BALEARS (1998-2004)

	Mallorca		Menorca		Eivissa i Formentera		Illes Balears	
	milers de m ³	Dif.	milers de m ³	Dif.	milers de m ³	Dif.	milers de m ³	Dif.
1998	2.629,19	—	226,51	—	248,88	—	3.104,58	—
1999	3.057,63	428,44	232,91	6,40	227,40	-21,48	3.517,94	413,36
2000	3.228,69	171,06	258,24	25,33	240,78	13,38	3.727,71	209,77
2001	2.083,37	-1.145,32	276,12	17,88	505,27	264,49	2.864,76	-862,95
2002	2.096,59	13,22	354,54	78,42	437,65	-67,62	2.888,78	24,02
2003	2.328,50	231,91	413,00	58,46	488,50	50,85	3.290,00	401,22
2004	2.296,89	-31,61	385,87	-27,13	370,46	-118,04	3.104,53	-185,47

* La diferència entre la suma de la producció per illes i el total és deguda que no es desagrega per illes la producció de sal.

Font: Direcció General d'Indústria.

**6.4.4. LES INDÚSTRIES RELACIONADES
AMB LA DEMANDA INTERIOR DE CONSUM**

Ens referim en aquest cas a les indústries de l'alimentació, que en conjunt varen generar 5.272 ocupacions directes, la qual cosa significa el 17% de l'ocupació industrial i, juntament amb les indústries lligades a la construcció i les indústries exportadores, representa una de les principals especialitzacions productives del sector industrial a les Illes Balears.

El nombre d'empreses que es dediquen al subsector alimentari registra un petit

augment, en passar de les 606 l'any 2003 a les 608 el 2004. Paral·lelament, s'ha produït un descens d'efectius del 2,2%; en total, 120 llocs de feina, que s'han distribuït en una baixada de cent quinze treballadors assalariats i en una reducció de cinc treballadors autònoms. El 83,7% de les empreses del subsector tenen menys de deu treballadors, i el grup més nombrós és el que agrupa les empreses amb una plantilla entre una i nou persones assalariades, que constitueixen el 57,8% del total. (Vegeu el quadre I-62.)

QUADRE I-62. ACTIVITAT AGROINDUSTRIAL A LES ILLES BALEARS (2003-2004)

		2003		2004		Diferència	%	
Nombre d'empreses industrials		606		608		2	0,33	
Ocupació assalariada i per compte propi *	Assalariats	Autònoms	Total	Assalariats	Autònoms	Total		
	4.733	659	5.392	4.618	654	5.272	-120 -2,2%	
Distribució per estrats d'assalariats			De	De	De	De	Més	
	Sense assalariats	1 a 9 assalariats	10 a 49 assalariats	50 a 99 assalariats	100 a 199 assalariats	200 a 499 assalariats	de 500 assalariats	Total
	157	352	91	7	1	0	0	608

Fonts: INE i Tresoreria de la Seguretat Social.

A partir de les dades del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, s'observa que, quant a la indústria alimentària, les vendes netes en productes han estat per a l'any 2002 de 567,211 milions d'euros, la qual cosa representa el 0,87% del total de vendes netes a Espanya. Quant al valor afegit, les Illes Balears se situen, d'entre la resta de comunitats autònomes, en el darrer lloc. (Vegeu el quadre I-63.)

D'altra banda, respecte de l'import net de la xifra de negocis observada durant el darrer quadrienni (2000-2003), es pot veure que, després d'un increment percentual del 7,28% l'any 2001, es va produir una baixada d'aquesta xifra del -6,82% l'any 2002 (de manera que s'arriba gairebé a l'import previst per a l'any 2000) i, finalment, l'any 2003 es dona un increment percentual de 0,87% respecte de l'any anterior. (Vegeu el quadre I-64.)

6.5.

EL GRAU D'UTILITZACIÓ DE LA CAPACITAT PRODUCTIVA I LA INVERSIÓ

El gràfic I-20 mostra l'evolució de la utilització de la capacitat industrial de les Illes Balears. Aquesta sèrie recull la diferència entre els percentatges que consideren que la capacitat productiva instal·lada és excessiva i els que la consideren insuficient, pel que fa tant a la sèrie original com a la tendència i a la taxa interanual centrada sobre la tendència. Una dada en què cal incidir és que la indústria s'ha mantingut en un interval de 85-35 per al període 1999-2004, i també es pot subratllar que s'observa un canvi de tendència a la baixa en el grau d'utilització de la capacitat productiva a partir del tercer trimestre del 2003. (Vegeu el gràfic I-20.)

**QUADRE I-63. LA INDÚSTRIA AGROALIMENTÀRIA I L'ALIMENTACIÓ. PRINCIPALS INDICADORS DE LA INDÚSTRIA ALIMENTÀRIA
SEGONS COMUNITATS AUTÒNOMES. (2002)**

	Vendes netes producte (milions d'euros)	Despeses matèries primeres (milions d'euros)	Persones ocupades Nombre	Despeses de personal (milions d'euros)	Inversions actius materiais (milions d'euros)	Valor afegit (milions d'euros)
Andalusia	9.752,19	6.375,97	50.890	1.061,63	406,11	2.147,55
Aragó	2.293,84	1.420,51	12.159	260,29	125,32	485,89
Astúries	1.356,76	707,60	7.416	172,18	51,72	324,80
Illes Balears	567,21	298,74	5.754	116,42	26,00	162,32
Illes Canàries	1.049,04	414,59	11.925	248,30	67,37	414,53
Cantàbria	797,25	454,22	5.967	124,20	28,03	203,28
Castella i Lleó	5.741,76	3.419,69	32.163	728,41	345,98	1.388,48
Castella-la Manxa	4.541,73	2.712,20	21.412	504,42	284,41	1.065,71
Catalunya	14.092,34	7.778,67	74.643	1.952,61	553,35	3.324,14
Comunitat Valenciana	5.066,92	2.868,71	31.798	677,69	276,49	1.220,87
Extremadura	1.302,20	821,04	9.554	151,96	70,61	294,33
Galícia	4.637,69	2.735,29	27.290	480,03	267,70	859,55
Madrid	4.367,16	2.206,38	24.806	667,28	171,40	1.224,64
Múrcia	3.034,10	1.658,48	18.677	359,30	114,06	669,36
Navarra	1.758,20	1.002,38	9.868	225,19	125,56	417,98
País Basc	2.690,47	1.323,56	14.710	379,63	176,82	731,10
La Rioja	1.473,76	800,56	6.595	148,71	108,51	362,91
Total indústria alimentària	64.522,60	36.998,59	365.627	8.258,24	3.199,41	15.297,42

Font: Elaboració MAPA, a partir de les dades de l'enquesta industrial anual d'empreses 2002 de l'INE.

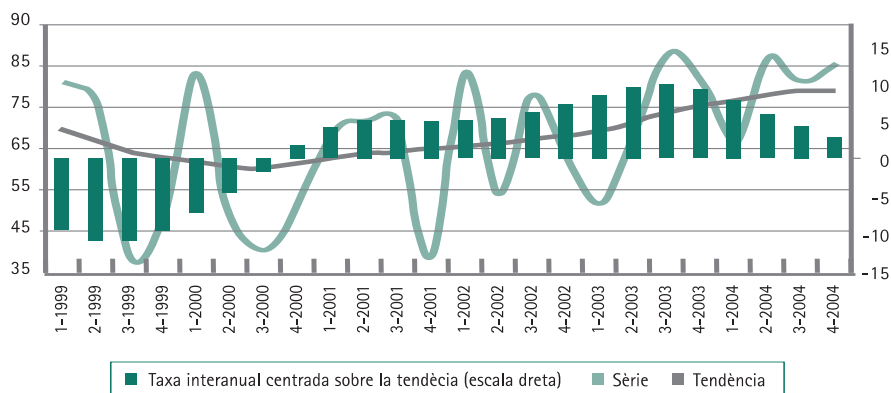
QUADRE I-64. ENQUESTA INDUSTRIAL DE LES EMPRESSES (EIE). BALEARS. AGRUPACIÓ 2. CNAE: 15 I 16. ALIMENTACIÓ, BEGUDES I TABAC* (1993-2003)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998
(milers d'euros)						
Import net de la xifra de negocis	449.653	501.424	560.840	556.583	577.954	610.359
Total d'ingresos d'explotació	461.866	512.983	567.218	562.678	587.497	625.523
Variació d'existències de productes	1.339	3.489	968	2.333	2.178	1.455
Consums i treballs realitzats per altres empreses	267.492	306.273	355.474	322.452	358.339	392.724
Despeses de personal	84.743	85.511	93.881	97.486	95.696	97.066
Total despeses d'explotació	428.297	481.298	544.509	527.166	557.939	590.698

	1999	2000	2001	2002	2003
(milers d'euros)					
Import net de la xifra de negocis	623.033	675.955	725.222	675.753	681.666
Total d'ingresos d'explotació	633.702	686.499	740.073	685.265	691.692
Variació d'existències de productes	-2.577	-329	2.749	1.781	-207
Consums i treballs realitzats per altres empreses	363.830	411.385	461.290	405.914	397.117
Despeses de personal	102.532	95.030	109.849	116.417	114.982
Total despeses d'explotació	574.561	625.675	710.308	665.405	663.842

Font: INE.

Gràfic I-20
Evolució de la utilització de la capacitat industrial a les Illes Balears per trimestres (1999-2004)

Font: INE.

Finalment, podem observar que l'estadística de l'any 2004 corresponent als expedients que ha tramitat el Registre Industrial de la Direcció General d'Indústria presenta

una clara recuperació respecte de l'any 2003, si es considera tant en valors monetaris com en potència instal·lada o en noves ocupacions. (Vegeu el quadre I-65.)

QUADRE I-65. INVERSIÓ, LLOCS DE TREBALL I POTÈNCIA ELÈCTRICA DE LES NOVES INDÚSTRIES I PER ILLES (2003-2004)

2004	Total de la inversió (en euros)	Potència elèctrica (en kW)	Personal
Mallorca	189.702.639	184.335	8.324
Menorca	8.623.653	104.461	354
Eivissa	7.463.455	917	211
Formentera	610	0	1
Total 2004	205.790.357	289.713	8.890
Total 2003	87.413.402	221.814	4.322
Total 2002	1.515.792.210	290.735	7.113

Font: Direcció General d'Indústria.